

HD-bits.com

Home Log in

Username

Password

Remember me

Log in

»Piratstvo je arhiviranje, ne kraja«

piratstvo
Žiga Brdnik

Pogovor z nekdanjim spletnim piratom, ki je jezdil na prvem velikem valu deljenja datotek z Napsterjem, eMulo in eDonkeyjem, se od uporabnika torrent strani prebil do administratorja, »ripal« filme in delil »ripane« datoteke, v zadnjem času pa obupal nad sceno in se prevenil le še v filmofila.

Najina filmska okusa sta se vsaj delno razvijala skupaj. Medtem ko sem jaz na skupne filmske večere nosil Kubricka, Kurosawo, Parka,

Miikeja, Tarkovskega, Kobayashija, Hanekeja ..., je bil moj sogovorec vedno najbolje založen z dobrimi, svežimi festivalskimi filmi, dokumentarnimi in neodvisnimi, s filmi avtorjev, o katerih še nikoli nismo slišali in z drugimi filmskimi kuriozitetami: **Gummo** (1997, Harmony Korine), **Conspiracy** (2001, Frank Pierson), **Človeška stonoga** (The Human Centipede, 2009, Tom Six), **Beyond Vanilla** (2001, Claes Lilja). »Saj veš. Brez torrentov nikoli ne bi prišli do teh stvari. Deljenje teh datotek nam

je odprlo filmska obzorja.« Povabil me je na Karagargo, ogromen kinotečno-butični spletni filmski arhiv, in na Pass the Popcorn. Tako je pripomogel k številnim večerom mrzličnega iskanja in deljenja filmov, polnim trdim diskom, nestrpnemu čakanju na »freeleech« datoteke, ki jih je na domači računalnik mogoče naložiti brezplačno, s čimer sem si izboljšal razmerje (»ratio«) med količino prenesenih in naloženih datotek, tako da se je proces sploh lahko nadaljeval. Polovice filmov, priznam, nisem nikoli pogledal, samo da se

arhivirajo, zbirajo, indeksirajo, delijo, da se beležijo neke v bajtih, drugje pa v bitih in živčnih impulzih. Nikoli pa se nisem zares poglobil v to, kako ti sistemi delujejo.

»Kakšnih sedem, osem let nazaj sta me kolega vpeljala v torrent sledilnike (tracker). Povabila sta me na prvi zasebni sledilnik TorrentLeech. Gre za zelo velik sledilnik, ki še vedno obstaja. Navdušen sem bil, da je na enem mestu mogoče najti vse filme, serije in glasbo, ki jih je bilo prej treba povleči z različnih strani, z Napsterja, Kazaa, eDonkeyja, eMula. Prijatelj mi je rekel, tole je nekaj novega: torrenti. Spominjam se, da je portal supernova.org veljal za enega prvih torrent sledilnikov. Postavil pa ga je Slovenec.« Seveda, bistveno je bilo tudi, da so bile hitrosti prenosa krepko večje. Pogledal si je najboljšo torrent strani in za začetek svoje piratske poti storil enega največjih »grehov« piratske skupnosti: »Dejansko sem kupil dve/tri povabila na zaprte strani. Dobil sem jih na eBayu za okoli 15 dolarjev. Že takrat je bilo to strogo prepovedano. Če so ugotovili, da si kupil vabilo, ali da si ga celo preprodal, so te vrgli s strani in s tabo vso vejo tistih uporabnikov, ki si jih povabil.«

»Piratstvo ali smrt!«

Na forum The Pirate Society mu je uspelo priti z udarnim geslom: »Piratstvo ali smrt!« Forum še danes obstaja, a nima več toliko aktivnih uporabnikov. Na njem se družijo, virtualno seveda, »torrent skupnost« in komunicira. Gre za praktično edino skupnostno spletno stran, ki jo podpira večina zaprtih torrent sledilnikov, da si lahko uporabniki različnih strani izmenjujejo izkušnje, poglede in novice iz torrent skupnosti, a tudi povabila. Glede povabil velja pravilo, »da naj ne bi povabil nikogar, ki ga osebno ne poznaš in zanj ne moreš jamčiti. Skupnost je zelo previdna.« Pred sprejemom na ta forum je treba opraviti intervju in med drugim odgovoriti na vprašanje, ali si kdaj kupil povabilo za zaprte spletne

strani. In ko je naš sogovornik povedal, da je kupil vabilo, ne vedoč, da tega ni bi smel, je pomagal razkrinkati enega največjih prodajalcev vabil. »Ne vem, če to še delajo, ampak takrat se je dalo s prodajo vabil dejansko veliko zaslužiti.« In sicer tako, da si najel strežnik, »seedbox«, ter se s hitrejšim deljenjem vsebin prebil do zelo dobrega razmerja med prenesenimi in naloženimi gigabajti vsebine. Tako se je bilo mogoče vzpenjati po virtualni hierarhiji, od navadnega uporabnika (»user«), preko člana (»member«), do statusa naprednega uporabnika (»poweruser«) ... Z vsakim rangom pa se dobijo tudi dodatna vabila, s katerimi lahko na spletno stran povabiš prijatelje. Pri nekaterih straneh je bilo mogoče dobiti celo neomejeno število vabil. A zaradi svojega »greha« je bil tudi sam ob kopico članstev na straneh, tudi tistih, ki jih ni kupil, saj se je v majhni skupnosti hitro razvedelo, da je kupoval vabila. »Tem ljudem je njihovo početje sveto. Gre za zaprte skupnosti in vse skupaj je precej elitistično. Velja stroga hierarhija.«

Iz odprtih trackerjev, kot je Pirate Bay, se zaprta skupnost pogosto norčuje. Zakonske in pravne težave najbolj znanih svetovnih piratov s Švedske zaprtih torrent skupnosti niso posebej ganile. »Skupnost se drži bolj zase in se ne želi izpostavljati.« Imajo pa za svoje kolege iz drugih zasebnih trackerjev po navadi pripravljen begunski program, če se katere od strani loti na primer policija. »Če poveš, da si bil uporabnik na strani, ki so jo zaprli, te ponavadi sprejmejo, saj vedno ostane nekaj podatkov, preko katerih je mogoče preveriti nekdanja članstva.«

Zaprtih torrent sledilnikov je na tisoče, pravi sogovornik, kakšnih deset je res velikih, med njimi: What.CD, PassThePopcorn, BitMeTV, HD-Bits, Gazelle Games, TorrentLeech. »Če si član katere izmed teh strani, si praktično pokrit z vso glasbo, filmi, igrigami, serijami in drugo televizijsko produkcijo.« To so velikanske strani z več kot 100.000 uporabniki. Nekatere težijo k temu, da so hitrosti čim večje in da je kakovost za vse uporabnike

čim boljša. Druge se usmerijo v popolnoma komercialne vode, saj je mogoče od donacij dejansko veliko zaslužiti. »Neki ruski pirat je operiral s štirimi ali petimi torrent stranmi in to delo je bilo njegova edina služba. Med drugim je konkurenco celo oviral z DDoS napadi (distributed denial-of-service), ki popolnoma ohromijo napadeno stran, kot da bi se naenkrat hotelo nanjo povezati 1000 uporabnikov. Strežniški promet je preobremenjen, tako da legitimni uporabniki ne morejo dostopati do strani in promet se mora preusmeriti drugam. Ta je plačeval ljudi po svetu, da so za njega blokirali konkurente.«

Zaslужki glavnih upravljavcev strani so relativni, a nekaj je nedvomno mogoče zaslužiti. Naš sogovornik je kot administrator v manj kot pol leta privarčeval za nov, okrog 5000 evrov vreden računalnik, in sicer tako, da je redno plačeval stroške za strežnik, ostal pa mu je višek donacij. »Če sem jaz, ki sem se tega lotil amatersko, toliko zaslužil, potem je omenjeni ruski pirat, ki je posebej za to odprl svoje spletno podjetje, najverjetneje obrnil res veliko denarja. Ljudje se odjavljajo s kabelskih ponudnikov in raje donirajo torrent sledilnikom, kjer lahko datoteke na svoj računalnik naložijo brezplačno. In skrbel sem zgolj za eno stran, poleg tega je bil HD-Bits med najbolj zaprtimi, elitističnimi stranmi. Vabil na spletno stran ni smel razdeljevati nihče, razen šestih ali sedmih članov kolektiva.«

Se pa piratskih taktik poslužujejo pri velikih korporacijah, kakršna je PayPal, saj lahko torrent stranem dobesedno zaplenijo denar, če ne morejo dokazati njegovega izvora. Zato so nekatere strani medtem svoje donacije omejile na spletno valuto bitcoin. »S tem so mogoče koga odvrnili od plačila donacij, a tako vsaj vedo, da je denar na varnem. Se je pa že zgodilo, da so zaradi zaplembe donacij izgubili sredstva za polletni najem strežnika (okrog 1200 dolarjev), saj ima PayPal v pravilih zapisano, da ne podpira piratstva in lahko blokira sumljive račune; ta denar enostavno pobere z računa in ga obdrži.«

Virtualno tovarištvo

Naš sogovornik na vprašanje, koliko dnevnega časa je porabil za piratske dejavnosti, odgovarja, da seveda »ni ves čas samo delal, ampak ko si enkrat noter, si načeloma ves dan v pogonu«. Motiv je bil preprost. V skupnost se je vključil, ko je videl, kako velik je arhiv HD-Bitsa, in glede na to, da je imel veliko prostega časa, ki ga je tako ali tako preživel za računalnikom, si je rekel: »Zakaj pa ne bi tudi jaz poskusil ... Potem te pa takoj potegne noter, družiti se začneš z ljudmi, ki imajo iste interese. Ne glede na to, da gre le za debate na IRC kanalu, to postane tvoja družba. Nikogar nisem nikoli videl v živo.« Niti enega srečanja v živo, niti srečanja na Skypu, brez imen; zgolj avatarji, vzdevki, IRC in forumi. Res virtualno tovarištvo. »To je povedal tudi eden izmed vodij Pirate Baya, a na sodišču niso mogli verjeti, da ni šlo za nič drugega kot za pet, šest ljudi, ki so sedeli skupaj v IRC kanalu in se pogovarjali. Dejansko je tako, to niso sestanki. Nekdo pač nekaj napiše na IRC, in ko to opaziš in prebereš, odpišeš.« Ključno vprašanje pa je, kako ustvariti zaupanje, kako je mogoče vedeti, da te ljudje za avatarji in vzdevki ne bodo spravili v težave? Zaupanje se vzpostavi »ravno zaradi tega, ker drug o drugem tako malo vem. Če pride do težav, se enostavno odjaviš in v najslabšem primeru formatiraš računalnik.« Anonimnost je velik in pomemben del piratstva. Številni pirati, tudi naš sogovornik, imajo službe. Za nekega »encoderja« se je celo razvedelo, da je profesor računalništva. »Pirati so ljudje iz vseh vetrov. Pri nekaterih gre dejansko za hobi in se s piratstvom ukvarjajo ljubiteljsko. Tega niti ne jemljejo kot piratstvo, ne bi bili radi pirati. Razmišljajo bolj v smeri, da lahko z večšinami, ki jih imajo, prispevajo k skupnosti.«

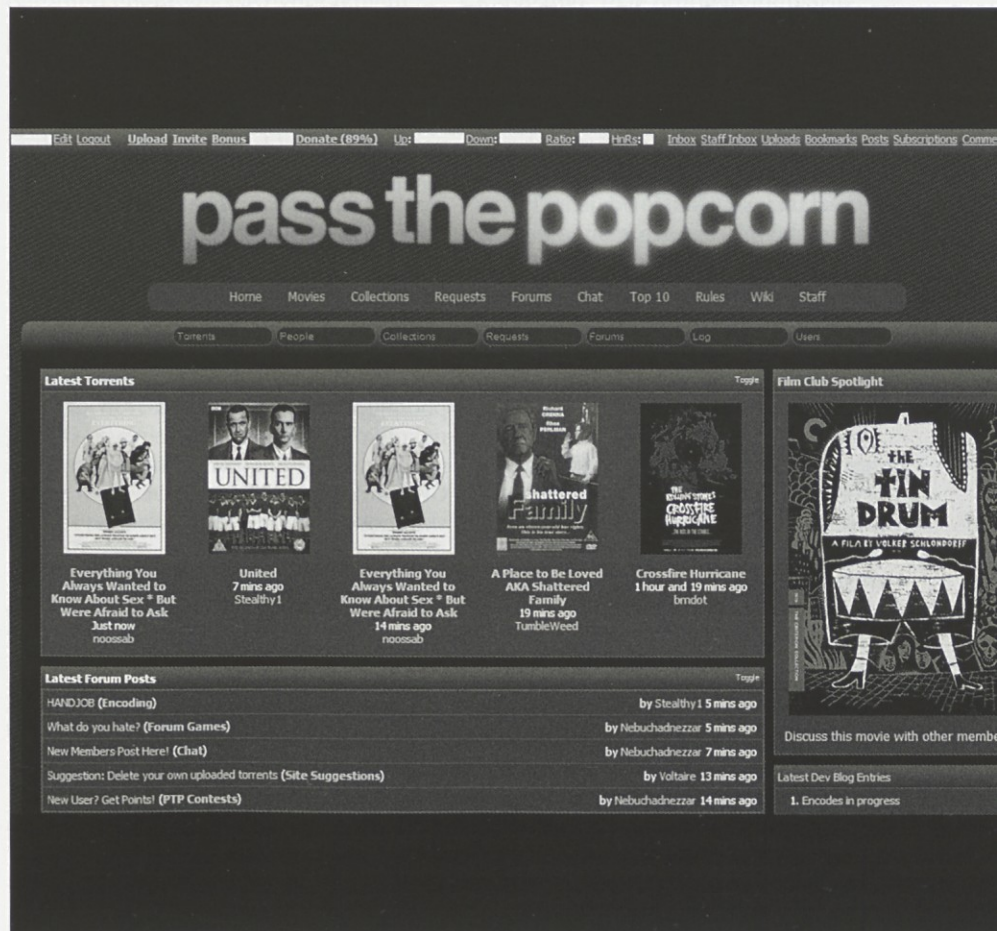
»Edina možnost, da v torrent svetu kam prideš, je povezovanje z ljudmi. Ko vidijo, da si kul in da ti lahko zaupajo, dobiš povabilo. Naš sogovornik se je tako nevede povezal s članom kolektiva HD-Bits in dobil vabilo, da se jim pridruži. HD-Bits je ena izmed redkih strani, kjer lahko vsi

uporabniki na splet nalagajo datoteke. »Na mnogih drugih straneh se moraš kot 'uploader' (nalagalec) prijaviti in poslati prijavnico s podatki o tem, kaj lahko priskrbiš in kako hiter dostop do spleta imaš. Zaradi nadzora kakovosti in zato, da ne bi kdo naložil lažnih datotek. Stvari morajo imeti rep in glavo.« HD-Bits za to poskrbi z zelo dobrimi navodili. »Jaz sem si jih prebral na forumih HD-Bitsa in začel nalagati (uploadati) WEB-DL datoteke z Itunesa. Moral sem odstraniti enkripcijo, jih preimenovali in *uploadati*. 'Stafferji' so opazili, da je bilo vedno vse v redu, da nisem nikoli zamujal, poleg tega sem bil zelo aktiven tudi na forumu in na IRC kanalu. Ko je glavni administrator iskal moderatorja, sem se javil.« Slaba stran HD-Bitsa je, da so lahko vsi »uploadali«, zato je bilo potrebnih veliko aktivnih moderatorjev, ki so preverjali, ali so torrenti dobri in

vsii podatki pravilni. Datoteke, ki ne dosejajo HD kakovosti, niso dovoljene.

Najbolj spoštovani člani

Sam se je lotil tudi piratiziranja (»ripanja«) starejših filmov. V mapi, ki jo pokaže, je ogromno naslovov, med njimi na primer kulturni akcijski film **Krvavi šport** (Bloodsport, 1988, Newt Arnold). »Testiranje vzame kakšne tri, štiri ure, potem pa je trajanje odvisno od računalniškega procesorja. Moj računalnik je povprečen film kakovosti 720p 'pretvarjal' od 4 do 6 ur.« In to pri 12-jedrnem izjemno zmogljivem procesorju, ki je bil nekaj let nazaj vreden okoli 1100 evrov – finančno ga je prav z aktivnostmi na spletu. Sicer pa gre datoteka vsaj skozi štiri programe, ki jih je razvila skupnost sama. Prvi skenira celoten film in naredi knjižnico vseh sličic, drugi jih

[Edit Page](#)

Latest torrents

Type	Name	Director	Size	↑	↓
	Ma ma (2015) PAL DVD9 (NEW) 2016-06-15 12:12:55 - by sonnyb	Julio Medem	6.42 GB	1	0
	The Producers (1967) PAL DVD5 [Extra Features] (NEW) 2016-06-15 09:30:27 - by Phalluz	Mel Brooks	3.19 GB	1	1
	Camille (1921) NTSC DVD5 (NEW) 2016-06-15 09:17:09 - by pranzis	Ray C Smallwood	2.33 GB	4	2
	La Chienne (1931) NTSC 2X DVD9 (NEW) 2016-06-15 04:09:19 - by sweetcorn	Jean Renoir	12.65 GB	23	1
	La chienne (1931) BD50 1080p AVC (NEW) 2016-06-15 03:47:35 - by raminmehr	Jean Renoir	43.34 GB	35	7
	Phoenix (2014) NTSC DVD9 (NEW) 2016-06-15 03:43:56 - by sweetcorn	Christian Petzold	7.19 GB	20	0
	Here Comes Mr. Jordan (1941) BD50 1080p AVC (NEW) 2016-06-15 03:13:33 - by raminmehr	Alexander Hall	44.65 GB	27	5
	Embrace of the Serpent / El abrazo de la serpiente (2015) BD50 1080p AVC (NEW) 2016-06-15 02:07:15 - by hzkimi	Ciro Guerra	39.94 GB	7	0

[Catchup \(NEW\) tags](#)[Browse Torrents](#)

Latest posts

	Request 'tik Invites Here (Active members only) 2016-06-15 11:46:22 - by Akiraf
	What internet web browser do you use? 2016-06-15 09:39:42 - by mortine
	R.I.P. Janet Waldo 2016-06-15 08:19:55 - by Kenseiden
	New Users - Come Say Hello! 2016-06-15 02:43:23 - by ump
	My first five years @ 'tik 2016-06-14 13:47:43 - by Ignatius
	FILL A REQUEST - GET BONUS! No uploading needed! 2016-06-14 03:51:11 - by skaleton
	The Official Screenshot Donation Thread! 2016-06-13 12:16:56 - by DinoRider
	Staff Upload Approval Thread for Questionable Films 2016-06-13 05:41:25 - by JackrichengZ
	Directors' List - cleanup - help needed 2016-06-12 13:40:11 - by CosmoVitelli
	Jacques Rivette Collection 2016-06-12 09:38:38 - by Alfred21

[Forums](#)[Bookmarks](#)[Unread Posts](#)

sestavi nazaj v film, tretji zajema zvok, četrti pa podnapise, ki zaradi iskanja pravega časovnega zaporedja in nujnega preverjanja včasih vzamejo celo največ časa. Vse skupaj nato konča v »kontejner« datoteki .mkv. Tudi od zvrsti in starosti filma je odvisno, kako zahteven bo proces. »Animacije se da lažje 'ripati' v majhno datoteko z dobro kakovostjo, kakšnega **Botra** (The Godfather, 1972, Francis Ford Coppola) pa ni tako lahko, saj ima zrnat sliki in te zrnatosti ne moreš kar počistiti, saj bi izgubil preveč finih detajlov v sliki.«

A temu področju se nikoli ni veliko posvečal, saj predvsem pri starejših filmih zahteva pravo mojstrstvo. Zaradi težkega dela so tako imenovani »encoderji«, ki pripravljajo datoteke, tudi med najbolj spoštovanimi. »Ker dajejo vsebino. Takšni so v vseh 'sharing' skupnostih najbolj iskani, saj brez njih ni kaj deliti. Ljudje, ki se s tem ukvarjajo in ki pripravljajo najbolj zaželeno izdaje, se učijo tudi nekaj let, da obvladajo zadevo. Najprej je tu precej testiranja. Odvisno seveda od tega, kakšen perfekcionista si. So ljudje, ki naredijo tudi po 20, 30 poskusov, preden film izdajo in preden najdejo optimalno razmerje med

velikostjo in kakovostjo datoteke. Če hočeš biti res natančen in si vzameš čas, potem je proces lahko zelo zahteven in duhamoren. Če startaš na kvantiteto, si lahko pomagaš s prednastavitvami in jih potem samo malo spreminjaš.« Nekateri skupine »encoderjev« tudi tekmujejo, kdo na spletu bo prej naložil kakšno izdajo v dovolj dobri kakovosti, zato tudi podpisi skupin na koncu torrentov. Še večje borbe potekajo v »scene« skupnosti, ki deluje na podlagi mreže FTP strežnikov in nekoliko zviška gleda na delno skomercializirano torrent skupnost. Gre namreč za »podzemne« skupnosti, ki so specializirane za distribucijo piratiziranih datotek. Te skupnosti nimajo osrednjega vodstva, niti enotne lokacije ali drugih organizacijskih elementov, same postavljajo pravila za posamezne kategorije piratiziranih datotek, ki naj bi se jih morali pri nalaganju vsebin vsi striktno držati. Številni »encoderji« in torrenti prihajajo prav iz te, pred javnostjo načeloma skrite skupnosti, kjer pa velikokrat nastajajo prve piratizirane kopije datotek, saj se različne skupine borijo, katera bo piratski film prva naložila na splet.

Igre brez meja

»Zaradi 'fijakarskega' pogleda, ki vidi zgolj kakovost, so torrent sledilnikom ob pojavu vseh vrst streamov šteti dnevi. Prej ali slej bo izumljena tehnologija, ki bo omogočala streamanje podatkov kjerkoli. Saj to je že danes možno v omejenem obsegu, na primer na Netflixu. Tukaj se bo zgodil naslednji veliki korak tudi za piratsko skupnost.« A sama zaprta torrent skupnost večinoma nima več veliko zveze z deljenjem podatkov. »Še vedno je treba deliti, da bi lahko na svoj računalnik tudi kaj naložil. Ampak vodilna filozofija ni več v deljenju podatkov s čim več ljudmi, temveč v tem, kdo bo naredil bolj elitno in zaželeno stran z aktivno uporabniško bazo in pri tem pobral čim več donacij. Gre tudi za merjenje egov. Sicer so še ljudje, ki jim je deljenje na prvem mestu, ampak mnogim ne pomeni več veliko.« Skratka, privatizacijska, kapitalistična logika prodira tudi med pirate.

Stran HD-Bits je stara zdaj že več kot deset let in gre skozi zanimive spremembe, saj zaradi zaprtosti izgublja aktivne člane. »Na njej je

bil veliko starih članov, nekdanjega 'staffa', ki na strani že dolgo niso delali nič, so pa še vedno imeli glas pri skupnih odločitvah. Nekateri so se spotaknili ob vsako odločitev, ki smo jo ostali predlagali in hoteli izvesti. In tako se diskusija včasih ni končala dobro,« je slabe strani skupnostnega odločanja strnil naš sogovorec in nakazal, da je tudi to vplivalo na njegov umik. »Prišli smo pred dilemo, odločali smo se, ali naj res še naprej fanatično stremimo samo h kakovosti in ogromnim datotekam, velikim najmanj 6 gigabajtov. Slaba stran te usmeritve, ki so se je nekateri držali kot pijanec plota, je v vedno manj aktivnih uporabnikih in posledično vedno manj sejalcih podatkov in manj novih izdajah. Dejansko se nam je dogajalo, da je 'rip' s HD-Bits na drugih straneh naložilo 500 do 600 uporabnikov, pri nas pa zgolj 50 do 60. Druga možnost je bila, da odpremo stran in omogočimo včlanitev tisoč ljudem, ki so si še vedno želeli na HD-Bits, uporabniško bazo pa spodbudimo, da se spet aktivira.« Logika pa gre lahko tudi v nasprotni smeri: bolj ko je bil HD-Bits zaprt in eliten, več ljudi je nanj na vsak način hotelo priti. »Hype se je z zaprtostjo in ekskluzivnostjo samo večal. Obstajajo totalno butični sledilniki, na katere je praktično nemogoče priti. Jaz kot član osebja sem imel dostop tudi do teh. A smešno je, ko potem vidiš, da je večina takih strani mrtvih, ker ni uporabnikov in se nič ne dogaja. Nekateri pa hočejo postati člani samo zato, ker jim to veliko pomeni, ker se potem lahko hvalijo. Res se mi zdi noro, da nekdo porabi stotine dolarjev na mesec, zato da najema 'seedboxe' in tekmuje v tem, kdo bo dosegel večjo hitrost in kdo bo datoteko hitreje naložil na stran. To so igre brez meja.« In te grede tudi v nepredstavljuje ekstreme, kot so več tisoč dolarjev vredni računalniki, povezave in strežniki ter vsak mesec novi, 3 terabajte veliki zunanji diski za shranjevanje arhivov. Promet takšnih zanesenjakov nanese tudi do 300 in več terabajtov podatkov. »Veliko jih tekmuje in zdi se jim pomembno, kdo bo prvi izdal naslednjo uspešnico, kot je **Vojna zvezd: Sila se prebuja** (Star Wars: The Force Awakens, 2015, J.J. Abrams) ali kaj podobnega, kar se bo gotovo ogromno prenašalo po spletu,

po drugi strani pa je ogromno filmov, ki se jih le redki lotijo.« In prav tukaj v igro pride stran, kot je že omenjena Karagarga ali njej podobna Cinematik, ki skrbita za filmofile z bolj butičnim okusom. Karagarga jim ob tem ponuja tudi vlogo kustosa, saj vsak mesec izbere mojstra meseca (Master of the Month) za različne tematike iz filmske zgodovine. Z njihovim naborom se včasih težko kosajo najboljše svetovne kinoteke, izjemem prispevek pa je tudi v močni skupnosti za ustvarjanje in prevajanje podnapisov.

Rešitev naj predlaga filmska industrija

Z roko zakona, ki se je drugod že lotila piratov, se ni preveč ubadal, pravi. Strah, da bi zaradi teh aktivnosti nosil kakršnekoli posledice, mu zato ni povzročal večjih preglavic. »Na nek način sem se vedno tolažil, da dokler so What.CD in podobni giganti z ogromno uporabniki še nedotaknjeni in obratujejo naprej, smo mi na HD-Bits dokaj varni. Če pa bi začeli zapirati te velike torrent sledilnike in bi celo aretirali administratorje ali kaj podobnega, potem bi se gotovo tudi mi zavarovali.« Slovenske zakonodaje in postopka oziroma morebitnih kazenskih ukrepov za te primere ne pozna, priznava, zato niti ne ve, kaj bi lahko pričakoval, če bi se kaj takega zgodilo pri nas. Sicer pa naš sogovornik poudarja, da je torrent samo protokol za prenos podatkov in da nima nobene veze z piratstvom. »Pirati smo ga začeli uporabljati zato ker je prijazen do uporabnika in omogoča *peer-to-peer*, necentraliziran prenos podatkov.«

Kako pa pirati gledajo na same sebe in na svoje početje? Imajo kdaj tudi slabo vest, ker delijo sicer plačljive vsebine, ali pretehta druga plat, da kulturo dajejo na voljo ljudem? Se mu zdi sporno, da na splet nalagajo HD vsebine, ali je pomembno tudi to, čigave? »V tem se mi ne zdi nič spornega. Zavedam se, da je za tem industrija in da veliko ljudi živi od dela na produkciji filmov in TV-serij ter od njihove prodaje. Ampak to je Hollywood, najbogatejši ljudje na

svetu. Vzemimo na primer TV *feed*, ki so ga že prodali televiziji in po tej poti pride k meni na dom; jaz ga samo zajamem in dam na splet. To je bolj arhiviranje kot pa zloraba ali celo kraja. Drugo dejstvo je, da so z izjemo Appla na tem področju vsi zaspali in jih je povozil čas. Če bi obstajal plačljivi servis za recimo 10 dolarjev mesečno, oziroma za primerljivo, normalno ceno, ki bi omogočal dostop do več tisoč filmov in bi si jih lahko v toliko različnih kakovostnih in produkcijskih verzijah ogledal, ob tem pa imel na voljo še različne podnapise, bi se jaz in gotovo tudi mnogi drugi raje odločili za kaj takšnega.« Seveda so tu tudi drugi interesi. Zakaj spletni ponudniki sploh omogočajo 100 megabajtov prenosa in 5,6 megabajtov »uploada«? Ker s tem seveda dobro zaslužijo, jasno pove naš sogovornik.

»Netflix je tej ideji prišel še najbližje, a njegov arhiv ni niti približno primerljiv s kakšnim Pass the Popcorn, kaj šele s Karagargo. To je problem industrije, ki bi morala priti z rešitvijo, kako bo digitalizirala in odprla svoje arhive.« Seveda, če lahko to delajo pirati za hobi, da arhivirajo in delijo podatke z drugimi, zakaj tega ne bi mogla storiti velika industrija. Po drugi strani namreč te aktivnosti spodbujajo ljudi h kultiviranju okusa, raziskovanju umetnosti in zbirateljstvu. Mnogi, zatrjuje naš sogovornik, si najprej na spletu pogledajo, kaj je na voljo, in si potem tudi kupijo BluRay ali CD, če jim je videno in slišano všeč. »Ne bi verjel, koliko ljudi, ki imajo denar, si redno kupuje BluRaye, nekateri seveda tudi zato, da bi jih čim prej prenesli na splet.« Tisti, ki si kupovanja BluRay izdaj ne morejo privoščiti, pa tako ali tako ne bi posegli po njih. Ob tem se tudi sam zamislim, kako bi se moj filmski okus sploh oblikoval, če recimo ne bi mogel pogledati velike večine korejskih, japonskih, afriških in drugih filmov, ki ne pridejo na festivale ali v kinematografe v Evropo ...